

Opiskelijan yhdenvertaisuus ja osallisuus

Toimintamallit

Osallisuuden toimintamallit on kehitetty
Kansanopistoyhdistyksen koordinoimassa
Kansanopistojen sosiaalisesti kestävä ammatillinen
koulutus -hankkeessa.

Hankkeessa on mukana 14 kansanopistoa ympäri Suomen.

Hanketta rahoittaa Opetushallitus.

Painopisteellä 1 tavoitteena on ollut opiskelijoiden
osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien vahvistaminen.

Osallisuuden toimintamalleja ovat olleet kehittämässä
Etelä-Pohianmaan Opisto, Karstulan Evankelinen Opisto,

Opiskelijan osallisuuskartta on kehitetty
tuomaan näkyväksi opiskelijan eri
osallistumis- ja
vaikuttamismahdollisuuksia
erityisesti kansanopiston opiskelijana
mutta myös yhteiskunnan jäsenenä
laajemminkin.

Opiskelijan osallisuuskartta

Opiskelijan osallisuuskartta

Minä itse

Miten olen osallisena omassa elämässäni?
Mihin voin vaikuttaa?
Osallistunko opintoihini? Tulenko kouluun?

Mihin käytän aikani ja energiani?

Osallistunko aktiivisesti oman
opiskeluni suunnitteluun? (HOKS, omat valinnat)

Opisto

Annanko palautetta opetuksesta, ruoasta tai
asuntola-asioista? Vastaanko kyselyihin?
(esim. Amis-kysely)

Pystynkö vaikuttamaan päätöksentekoon opistolla?

Olenko mukana opiskelijakunta- ja/tai
tutortoiminnassa?

Yhteiskunta

Olenko aktiivinen
työelämäjaksolla? Osallistunko,
kyselenkö, kyseenalaistanko?

Seuraanko oman alani uutisia ja
ajankohtaisia asioita, esim.
somessa?

Olenko mukana
nuorisovaltuustoissa ja/tai
opiskelijajärjestöissä?

Tiedänpö oman alani
ammattiyhdistykset?
Kuulunko liittoon?

Ryhmä

Miten olen ryhmässä osallisena?
Kysynkö? Kerronko mielipiteeni?
Olenko osallisena enemmän
toiminnan kautta?

Miten mahdollistan muille
ryhmässä osallistumisen?
Kuuntelenkö? Hyväksynkö?
Arvostanko?

Mitä tuon tullessani tilaan?
Miten asenteeni, ilmeeni, eleeni,
tapani puhua tai äänensävyyni
mahdollistavat osallisuuden
ryhmässä?

Osallisuus tarkoittaa esimerkiksi:

- mahdollisuutta vaikuttaa oman elämäsi kulkuun
- kuulumista sinulle merkitykselliseen yhteisöön
- mahdollisuutta vaikuttaa yhteisössä ja laajemmin yhteiskunnassa tehtäviin päätöksiin

Näiden kysymysten kautta voit pohtia omaa osallisuuttasi kansanopisto-opiskelijana.

**Seuraanko globaalia
keskustelua?
Tiedänpö mitä
Suomessa ja maailmalla
tapahtuu?
Tunnenko ilmiöt, joista
puhutaan?
Pyrinkö osaltani
ottamaan kantaa ja
vaikuttamaan?**

Maailma ympärilläni

Opiskelijan osallisuuskartan hyödyntäminen

- Opiskelijan tukena opintojen ajan
 - Opintojen alussa avaamaan opiskelijoille oman osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia mutta myös velvollisuuksia
 - Opintojen aikana oman osallisuuden refleктоimisessa
 - Opintojen loppuvaiheessa kokoamaan opiskelumatkaa ja avaamaan osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksia valmistumisen jälkeen
- Opetuksessa
 - Apuna opintosisältöjen hahmottamisessa
 - Osallisuuden käsitteen avaamisessa
 - Opiskelija ymmärtää ensin oman osallisuutensa mahdollisuudet ja sen jälkeen aiheen voi muuttaa koskemaan esim. varhaiskasvatusta ja lapsen osallisuutta siellä.
 - Reflektion ja pohdinnan aiheena ja tukena
- Viestinnässä ja kehittämisessä
 - Osallisuus näkyväksi ilmoitustauluille ja someen
 - Opiskelijakuntatoiminnasta tiedotettaessa
 - Opiston toimintaa ja opiskelijoiden osallisuutta kehitettäessä

Opiskelijakuntaopas

Hankkeessa on tehty myös opas opiskelijakuntatoimintaan

Oheisilla linkeillä pääset katsomaan hankkeessa tehtyä opiskelijakuntaopasta ja sen kieliversioita

https://drive.google.com/file/d/1Qe2-0Hqfxx95O6-yoZTN3y/view?usp=drive_link

[linkit opiskelijakuntaoppaan kieliversioihin](#)

Opiskelijakuntaoppaan hyödyntäminen

Opas tai linkki siihen voidaan jakaa kaikille opiskelijoille tai jonnekin esille heti opintojen alussa

Oppaan sisältöjä voidaan käydä yhdessä läpi kun opiskelijakunnan toiminnasta kerrotaan uusille opiskelijoille

Näin opiskelijat tietävät asiasta ja pystyvät paremmin valitsemaan edustajansa opiskelijakunnan hallitukseen

Opiskelijakuntatoiminnan mallinnus

Hankkeessa on kehitetty mallinnus opiskelijakuntatoiminnasta opistolle, jossa on monta kampusta sekä mallinnus yksittäiselle opistolle sopivaksi.

Mallinnus opiskelijakuntatoiminnasta

Järjestäytymiskokous

- Kaikki opiskelijat kutsutaan
- Opiskelijat valitsevat tulevan hallituksen jäsenet (3-8 opiskelijaa) + varajäsenet

Opiskelijakunnan hallitus

- Henkilöstöstä yhteyshenkilö, joka ohjaa toimintaa ja on opiskelijoiden tukena
- Pj, vpj ja sihteeri valitaan hallitukseen valittujen jäsenten joukosta
- Hallitus kokoontuu vähintään 2 krt/lk livenä + mahdollisuus osallistua etänä
- Vuosikello, jonka mukaan järjestetään yhteisöllistä toimintaa
- Jokaisella kampushallituksella vuosittainen budjetti
- Vuoropuhelu kaikkien opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa

Kattohallitus

- Yleensä noin 8-10 jäsentä (+varajäsenet)
- Kattohallitus muodostuu kampushallitusten jäsenistä (jokaisesta paikasta 2 opiskelijaa)
- Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri valitaan kattohallituksen jäsenten joukosta
- Kokoontuu 3 krt/lk, vähintään 1 livetapaaminen
- Edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa
- Kehittää ja ylläpitää opiskelijoiden ja henkilöstön välistä yhteistyötä
- Edustaja osallistuu opiskelija- ja nuorisojärjestöjen toimintaan
- Saa tarpeen mukaan koulutusta

Opiskelijatoiminnan koordinaattori
ohjaa toimintaa

Tiedotus
opiskelijakuntatoiminnasta
ennen järjestäytymiskokousta!

Opiskelijoiden ääni kuuluviin!
-> VAIKUTTAUVUUS, OSALLISUUS

Opiskelijaedustaja

- Yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään

Opiskelijaedustaja

- Johtokuntaan
- SORA-toimielimeen
- Tasa-arvo ja yhdenvertaisuusryhmään
- Tarpeen mukaan muihin vaikuttamis- ja kehittämisryhmiin

Mallinnus opiskelijakuntatoiminnasta

Järjestäytymiskokous

- Kaikki opiskelijat kutsutaan
- Opiskelijat valitsevat tulevan hallituksen jäsenet (3-8 opiskelijaa) + varajäsenet

Opiskelijakunnan hallitus

- Henkilöstöstä yhteyshenkilö, joka ohjaa toimintaa ja on opiskelijoiden tukena
- Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri valitaan hallitukseen valittujen jäsenten joukosta
- Hallitus kokoontuu vähintään 2 krt/lk livenä + mahdollisuus osallistua etänä
- Vuosikello, jonka mukaan järjestetään yhteisöllistä toimintaa
- Vuoropuhelu kaikkien opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa

Tiedotus
opiskelijakuntatoiminnasta
ennen järjestäytymiskokousta!

Opiskelijoiden ääni kuuluviin!
-> VAIKUTTAVUUS, OSALLISUUS

Opiskelijaedustaja

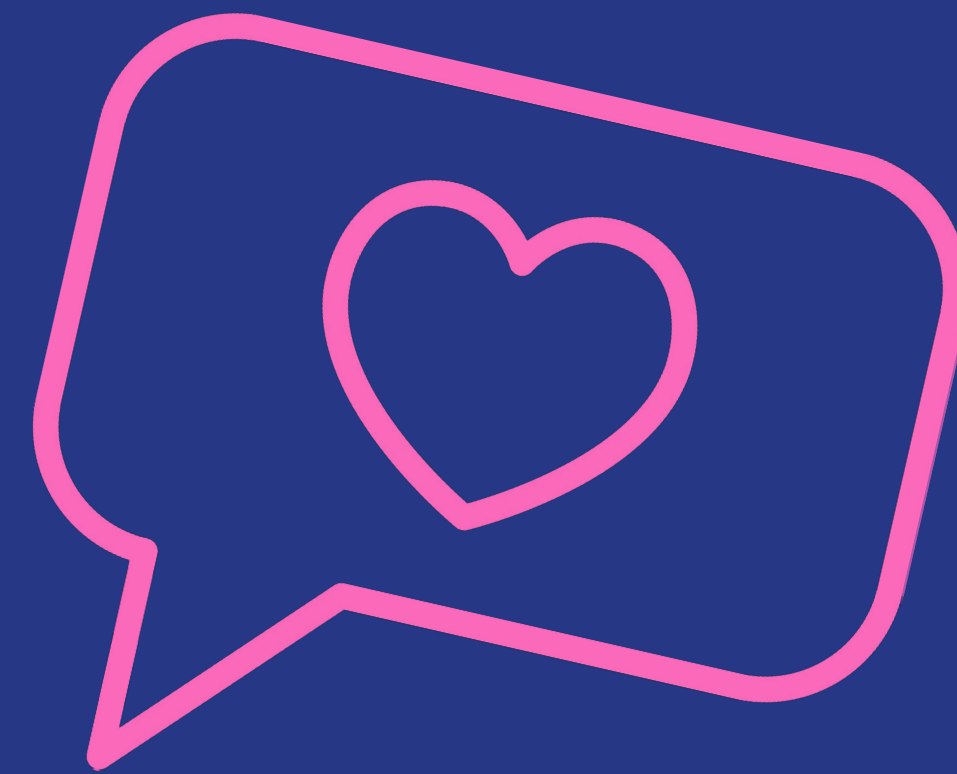
- Yhteisölliseen opiskeluhuoltoryhmään
- Tarpeen mukaan muihin kehittämis- ja vaikuttamisryhmiin

Opiskelijakuntatoiminnan mallinnuksen hyödyntäminen

- Opiskelijakuntatoiminnan käynnistämisen ja uusien hallitusten muodostamisen tueksi
- Opiskelijakuntatoiminnan näkyväksi tekemiseen opiskelijoille sekä työntekijöille
- Viestinnässä ja markkinoinnoissa opiskelijakuntatoiminnasta
 - Opiskelijakunnan hallituksen opiskelijoiden tueksi markkinointiin

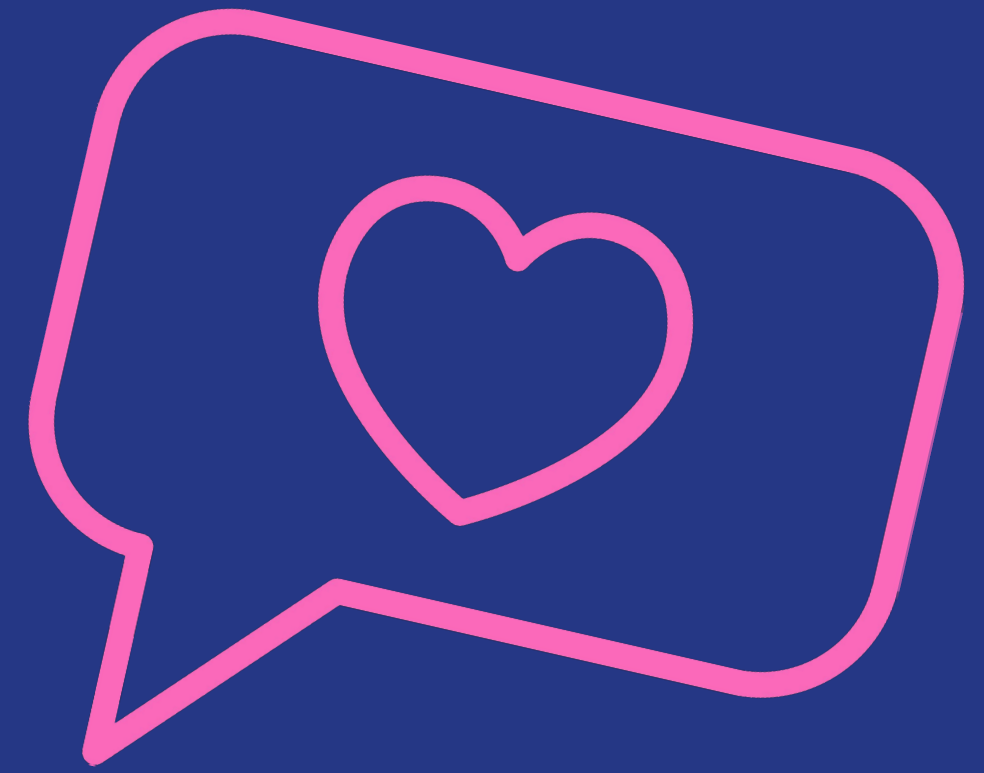
Yhteiskehittämisestä

Toimintamalleja on kehitetty tiivissä yhteistyössä mukana olleiden opistojen kesken

- Kehittämistyöhön liittyvät Teams-palaverit pidettiin aina tiiviisti
 - Aiheet liittyivät kiinteästi toisiinsa ja täydensivät toisiaa
 - Hanketyöntekijöiden ajatukset pysyivät kehittämistyössä
- Toimintamalleja kehitettiin ja parastettiin yhdessä
- Kehitetyt materiaaleja kierrätettiin jokaisen opiston henkilökunnan ja opiskelijoiden arvioitavina

Kiitos!

Materiaalit kootaan Ammatillisen koulutuksen hyvinvoinnin toimintakäsikirjaan ja AOE-palveluun, josta ne ovat kaikkien hyödynnettävissä.